

Utbildningsdepartementet

Eskilstuna kommuns yttrande – Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3)

Yttrande

Eskilstuna kommun lämnar följande yttrande över utredningens förslag:

- Kommunledningskontoret instämmer i vikten av att ansvaret för att tillgodose tillgången till skolbibliotek ingår i huvudmannens ansvar, men ser att skolornas förutsättningar för att uppfylla behoven ser väldigt olika ut. Det är därför viktigt att skolbibliotek vid behov har möjlighet att samverka med andra biblioteksformer som ett komplement. En viktig utgångspunkt är dock att det är huvudmannens ansvar att skapa förutsättningar för att alla elever får tillgång till ett skolbibliotek av god kvalitet och med välutbildad personal också då det till del sker genom samverkan med andra biblioteksformer.
- Skolbiblioteksverksamhet kan enbart i särskilda fall organiseras i samverkan med ett folkbibliotek. Utredningen föreslår att en sådan överenskommelse ska regleras skriftligt och anmälas till Kungliga biblioteket.
Kommunledningskontoret välkomnar detta och vill understryka vikten av att skriftliga överenskommelser görs vid samverkan mellan skolbibliotek och folkbibliotek för att undvika en otydlig ansvars- och resursfördelning. Vidare föreslår utredningen att rektor ska vara chef över den personal som arbetar som skolbibliotekarie på ett integrerat folk- och skolbibliotek. Mot bakgrund av ovanstående instämmer kommunledningskontoret också i detta, men vill förtydliga att personal som arbetar med folkbiblioteksverksamhet på ett integrerat folk- och skolbibliotek bör ingå i folkbibliotekets organisation.
- Kommunledningskontoret vill också understryka de regionala bibliotekens uppdrag att främja skolbiblioteksverksamhet när det är lämpligt.
Folkbiblioteken i Eskilstuna har ett gott samarbete med det regionala biblioteket och ser att den kunskap som regionala bibliotek besitter även skulle kunna främja skolbiblioteksverksamheten, bland annat i form av utbildningsdagar inom läsfrämjande arbete och medie- och informationskunnighet även för skolbibliotekarier.
- Kommunledningskontoret bedömer att skolbiblioteken i första hand bör vara bemannade av personer med examen inom biblioteks- och informationsvetenskap, då en sådan bemanning är viktig för att ett skolbibliotek fullt ut ska kunna fungera måluppfyllande och som en pedagogisk resurs.

- Kommunledningskontoret vill också uppmärksamma behovet av skolbibliotekssamordnare. Rollen som skolbibliotekarie är ofta ett ensamt arbete och behovet av fortbildning, erfarenhetsutbyte och nätverkande med personer på samma uppdrag kan fyllas av en skolbibliotekssamordnare.
- Kommunledningskontoret bedöm det som positivt med flera vägar för att lösa frågan om kompetensförsörjning på skolbiblioteken. Vi välkomnar därför både möjlighet till uppdragsutbildning för lärare så att de kan bli skolbibliotekarier på hela eller delar av sin tjänst och en utökning av antalet utbildningsplatser inom biblioteks- och informationsvetenskap till gagn för kompetensförsörjningen bland annat inom skolbiblioteksverksamhet.
- Kommunledningskontoret anser att det är viktigt att i den fortsatta beredningen av utredningens förslag beakta de svårigheter som redan finns idag när det gäller lokalförsörjning på många skolor, bland annat genom möjlighet till samverkan med andra biblioteksformer enligt ovan.
- I yttrande från berörd nämnd framförs att hur tillgången till skolbibliotek möjliggörs, ska regleras på det sätt som utredningen föreslår, det vill säga genom att förslagen blir bestämmelser i skollag och läroplaner. Istället föreslås att Skolverket tar fram allmänna råd för hur tillgången till skolbibliotek kan stärkas. Bland annat innebär de krav som utredningen lyfter gällande bemanning samt den direkta närlheten utmaningar när det gäller lokal- och kompetensförsörjningen. De innebär också ekonomiska utmaningar för respektive skolenhet. Mot denna bakgrund anser kommunledningskontoret att en resursmässig konsekvensbedömning bör göras av regeringen och behov av ekonomiska resurstillskott garanteras inför eventuella kostnadsdrivande förslag i form av ändrade bestämmelser i skollag och läroplaner.
- Kommunledningskontoret efterfrågar ett förtydligande gällande vad som avses med ordnad resurs med ett utbud av digitala och analoga medier, då skolors olika lärmiljöer ser olika ut.
- Kommunledningskontoret anser att skolbiblioteken ska kunna ta del av inköpsstödet från Kulturrådet. I Eskilstuna söker och fördelar för närvarande personal från Stadsbiblioteket inköpsstödet från Kulturrådet till både folk- och skolbibliotek, men vi anser att inköpsstödet skulle kunna sökas av skolhuvudmännen själva.
- Kommunledningskontoret ser det som viktigt att den oro som finns över utvecklingen beträffande ökad social oro, hot och våld på landets bibliotek bör beaktas i den fortsatta beredningen av utredningens förslag.